

SIMBIOZA
SOLA

Osnovna šola Šalovci
Šalovci 172
9204 Šalovci
Telefon: 559-80-10
Faks: 559-80-11
E-pošta: o-salovci.ms@quest.arnes.si
Splet: www.os-salovci.si

SAMOEVALVACIJSKO POROČILO

OŠ ŠALOVCI
za šolsko leto 2019/2020

**Razvoj bralne in matematične pismenosti s poudarkom na formativnem
spremljanju, krepitev vzajemnega sodelovanja s starši**

Poročilo pripravile:
Darja Farič Klemenčič, ravnateljica
Jožefa Tratar, Breda Kerčmar, članici tima za samoevalvacijo

1 PREDSTAVITEV ŠOLE

Osnovna šola Šalovci je javni zavod.

Zavod je ustanovljen za opravljanje varstva predšolskih otrok in osnovnošolske vzgojno-izobraževalne dejavnosti od 1. do 9. razreda obvezne osnovne šole po javno veljavnem izobraževalnem programu, sprejetem na način in po postopku, ki ga določa zakon.

Šola izvaja dejavnost osnovnega izobraževanja splošnega tipa, pripravo šolske prehrane za učence in drugo oskrbo z jedmi, organizacijo kulturnih, športnih in drugih javnih prireditev. V okviru zavoda deluje tudi vrtec.

Šolo vodi ravnateljica, ki je pedagoški in poslovodni organ zavoda.

Organ upravljanja šole je svet šole, katere pristojnosti so opisane v 48. členu ZOFVI-ja. Predsednica Sveta šole je Valerija Grobelnik. Za organizirano uresničevanje interesa staršev je na šoli oblikovan Svet staršev. Naloge in pristojnosti so opisane v 66. členu ZOFVI-ja. Predsednica je Nada Žido.

Po strokovni plati delujejo na šoli vzgojiteljski in učiteljski zbor, programski učiteljski zbor, razredni in strokovni aktivni.

1.2 ŠOLSKI OKOLIŠ

Šolski okoliš je v skladu z navodili MIZ. V našo šolo vpisujemo tudi učence iz druge občine – Hodoš, seveda z dovoljenjem matične šole.

Zavod s svojo dejavnostjo zadovoljuje potrebe po osnovnošolskem izobraževanju ter vzgoji in varstvu predšolskih otrok ter izobraževanje odraslih na področju celotne občine Šalovci.

Šolski okoliš Osnovne šole Šalovci obsega področje občine Šalovci – to so vasi Šalovci, Dolenci, Budinci, Markovci, Čepinci.

Osnovna šola Šalovci je podeželska šola, ki se vsako leto znova sooča z upadom števila učencev. Zato si prizadevamo za napredek in uspeh vsakega učenca v okviru njegovih sposobnosti; z zadovoljstvom ugotavljamo, da so naši učenci zelo uspešni pri svojem nadaljnjem šolanju.

1.3 PROSTORSKI IN MATERIALNI POGOJI

Za oba objekta, ki ju uporabljamo za izvajanje vzgojno izobraževalnega dela, imamo potrebna obratovalna dovoljenja. Šola je obnovljena in dograjena leta 1999 in sproti skrbimo za vzdrževanje objekta. Učilnice so primerno opremljene, moramo pa že delno opremo obnavljati. Tudi učila za izvajanje določenih dejavnosti so na šoli v zadostnih količinah.

Stavba, v kateri je vrtec - je stara in obnovljena – sproti izvajamo popravila in vzdrževalna dela.

1.4 PREDNOSTNE NALOGE IN NOVOSTI

Prednostne naloge za šolsko leto 2019/2020:

- razvoj bralne in matematične pismenosti s poudarkom na formativnem spremljanju,
- krepitev vzajemnega sodelovanja s starši.

Stalne naloge dela na šoli so:

- izboljšati znanje pri učencih s koraki formativnega spremljanja znanja, poudarek je na bralni pismenosti,
- več medpredmetnega načrtovanja in sodelovalnega učenja pri kombiniranih urah pouka s poudarkom na formativnem spremljanju pouka,
- zagotoviti kvalitetno sodelovanje s starši s poudarkom na uspešni medsebojni komunikaciji,
- dobro sodelovanje s krajem, institucijami v kraju, drugimi šolami, društvi,
- zagotoviti zadostna finančna sredstva za nemoteno delo in poslovanje zavoda,
- nadaljevanje razvojnih projektov (Razvijanje bralne pismenosti in razvoj slovenščine –
- OBJEM (Ozaveščanje Branje Jezik Evalvacija Modeli), Formativno spremljanje v podporo vsakemu učencu in razvoju vključujoče šole, Kulturna šola, Mreža zdravih šol, Etnološki tabor, Tabor za mlajše učence, Eko šola, Simbioza,
- vzgoja za strpne medsebojne odnose,
- ozaveščanje učencev o pomenu lastne skrbi za zdravje in pozitivnega vpliva gibanja na vsakdanje življenje.

VIZIJA: S SKUPNIMI MOČMI PRIPRAVIMO UČENCE ZA ŽIVLJENJE.

V to vizijo vsi verjamemo, ker nas vanjo usmerjajo naše skupne vrednote in načela, ki so vtkana v naše vsakodnevne odnose in nam omogočajo soodgovorno angažiranje v VI procesu. Vizijo smo skupno oblikovali v okviru Mreže šol 1, preoblikovali (skrajšali) pa smo jo na programsko učiteljskem zboru avgusta 2012.

2 SAMOEVALVACIJA

Samoevalvacijsko poročilo se pripravlja na podlagi 49. člena ZOFVI-ja (Ur. l. RS 115/03, 36/08, 58/09, 64/09, 65/09, 20/11, 40/12-ZUJE, 57/2012-ZPCP-2D). Temelji na Priporočilih za pripravo samoevalvacijskega poročila za šolsko leto 2007/2008, analizi samoevalvacijskih poročil za šolsko leto 2007/2008 ter na zasnovi in spremljavi uvedbe sistema ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnih organizacij. Samoevalvacijsko poročilo na podlagi 48. člena ZOFVI-ja (Ur. l. RS 115/03, 36/08) obravnava in sprejme Svet šole.

Cilj samoevalvacije je pridobitev vpogleda v delovanje in dosežke šole z namenom zagotavljanje dosežene kakovostne ravni ter spodbujanja kakovosti in izboljšav. S samoevalvacijo zaposleni analiziramo aktivnosti in si zagotovimo povratne informacije na področjih, ki bi jih bilo treba

spremeniti. Najpomembnejše pa je, da na osnovi ugotovitev načrtujemo ukrepe in jih tudi udejanjimo. Samoevalvacija lahko služi kot »samo-analiza« dela, usmerjena v odkrivanje močnih oz. šibkih točk delovanja šole. Je pot v smeri izboljševanja šole.

3 PREDSTAVITEV OBRAVNAVANEGA PREDNOSTNEGA PODROČJA NA RAVNI ŠOLE

V šolskem letu 2015/2016 je ravnateljica imenovala štiri time in sicer:

- tim za razvijanje bralne pismenosti,
- tim za razvijanje matematične pismenosti,
- tim za razvijanje kritičnega mišljenja oz. formativnega spremljanja,
- tim za spodbujanje vzajemnega sodelovanja s starši.

Naloga vsakega tima je bila, da je izdelal svoj triletni akcijski načrt izboljšav, na podlagi katerega je ravnateljica v sodelovanju s strokovnimi delavci in timom za samoevalvacijo pripravila *Načrt izboljšav za obdobje 3 let (2015/2016-2018/2019)*.

Tudi v šolskem letu 2019/2020 smo kontinuirano nadaljevali s prednostno nalogo razvoja bralne in matematične pismenosti s poudarkom na formativnem spremljanju, katerega načela smo razvijali v vzgojno-izobraževalnem procesu skozi razvojno nalogo v šolskih letih 2018/2019 in 2019/2020.

Prednostni nalogi smo uresničevali v okviru **projekta OBJEM**, ki smo vsebinsko ter ciljno povezali s projektom **Formativno spremljanje v podporo vsakemu učencu in razvoju vključujoče šole – raven šole**.

3.1 PROJEKT OBJEM

V projektu OBJEM- Bralna pismenost in razvoj slovenščine kot učnega jezika razvijamo štiri vsebinska področja:

- bralno pismenost in razvoj slovenščine (učni jezik, zmanjšanje razlik med spoloma, ranljive skupine, motivacija za branje),
- pripomočki za prepoznavanje ravni bralne pismenosti v predšolskem obdobju ter v 2. in 3. VIO OŠ,
- slovenščina kot drugega jezika (za priseljence, begunce, Rome ter za otroke, ki uporabljajo znakovni jezik) in
- šolska knjižnica.

Z dejavnostmi projekta sledimo cilju:

- razviti in preizkusiti pedagoške pristope in strategije, ki bodo pripomogle k celostnemu in kontinuiranemu vertikalnemu razvoju bralne pismenosti otrok, učencev in dijakov.

V sklopu bralne pismenosti in razvoja slovenščine spodbujamo razvoj sporazumevalne zmožnosti preko učnega jezika pri vseh predmetih, kar je temeljno sredstvo sporazumevanja ter prostor razmišljanja in grajenja novega znanja in hkrati sredstvo identifikacije s skupino, ki ji posameznik pripada. Tako posebno pozornost namenjamo spoznavnemu in odnosnemu govoru v razredu. Za razvoj inovativnih pristopov skrbimo tudi za večje sodelovanje strokovnih delavcev po celotni vertikali izobraževanja.

V sklopu slovenščina kot drugi jezik smo se prednostno ukvarjali s slovenščino kot drugim jezikom za otroke Romov.

V sklopu šolska knjižnica iščemo načine, kako lahko dejavnosti v knjižnici podpirajo pouk pri vseh predmetih ter dejansko kako naj knjižnica postane kulturno in informacijsko središče šole. S tem namenom smo v letošnjem šolskem letu prenovili opremo knjižnice, nadaljnji cilj pa je – tudi s pomočjo donacij – posodobitev knjižničnega gradiva.

Akcijski načrt šole in članic tima je bil zasnovan tako, da bi večino dejavnosti izvedli v drugem ocenjevalnem obdobju, s poudarkom na izvedbi in analizi hospitacij po pripravljenem protokolu. Zaradi pojava korone in pouka na daljavo večina dejavnosti ni bila izvedena.

Hospitacijski nastop sta tako pripravili in izvedli samo 2 članici tima:

- Jožefa Tratar: učni sklop Od fevdalne razdrobljenosti do konca starega veka (zgodovina 8. razred), izvedba 2. 12. 2019
- Breda Kerčmar: učni sklop Obravnava domačega branja (slovenščina, 7. razred), izvedba 17. 2. 2020.

Učiteljici sta pri načrtovanju dejavnosti in izvedbi ure povezali vsebine projekta OBJEM (gradniki bralne pismenosti) in projekta FS v podporo vsakemu učencu in razvoju vključujoče šole.

Vse neizvedene dejavnosti bomo skušali realizirati v šolskem letu 2020/2021.

3.2 RAZVOJNA NALOGA FORMATIVNO SPREMLJANJE V PODPORO VSAKEMU UČENCU IN RAZVOJU VKLJUČUJOČE ŠOLE (september 2018 – september 2020)

Formativno spremljanje v današnjem času vzbuja veliko zanimanje in ima vedno večjo vlogo, saj pomeni bolj temeljito spremljanje učenja in napredka slehernega učenca. Tudi na naši šoli je formativno spremljanje ena izmed pomembnih prednostnih nalog, ki ji učitelji sledimo in udeležujemo pri učnem procesu. Prve zametke formativnega spremljanja smo učiteljice spoznale že v razvojnem projektu Eufolio, kjer smo skupaj z učenci v programu »Mahara« spremljale njihov napredek in jih privajale na samoregulacijo. Zavedale smo se, da mora formativno spremljanje postati sestavni del procesa učenja in poučevanja. Zato smo se odločile in pristopile k ponovnemu dodatnemu izobraževanju in se vključile v projekt razvijanja formativnega spremljanja v podporo učenju in razvoju vključujoče šole. Z novim didaktičnim pristopom učenja in poučevanja smo navdušile še dve strokovni sodelavki, ki sta se vključili in postali uspešni članici šolskega projektnega tima. V šolskem projektnem timu smo učiteljice sodelovale usklajeno in si stalno prizadevale, da pri učencih povečamo odgovornost za načrtovanje lastnega učenja in napredka ter jih postopoma ozavešamo s koraki FS znanja. S sodelovanjem v projektu smo se stalno trudile, da krepimo in razvijamo nova spoznanja, se seznanjamo z novimi izkušnjami in s primeri dobrih praks ter nove poglede z vidika učenja in poučevanja prenašamo na učence in svoje sodelavce.

V razvojni nalogi Uvajanje formativnega spremljanja v podporo učenju vsakega učenca smo sodelovale učiteljice iz razredne in predmetne stopnje:

Ime in priimek		Učni predmet	Osnovna šola
Darja Farič Klemenčič	ravnateljica	SPO 1.,2. razred	OŠ Šalovci
Jožica Tratar	učiteljica	ZGO/GEO 7.,8. razred	OŠ Šalovci
Breda Kerčmar	učiteljica	SLJ 7. razred	OŠ Šalovci

Slavica Balek Haddaoui	učiteljica	TJN 1 2.,3. razred	OŠ Šalovci
Sandra Vereš	učiteljica	MAT 7.,8. razred	OŠ Šalovci
Suzana Škodnik	učiteljica	MAT 4. razred	OŠ Šalovci
Marjetka Andrejek	učiteljica	MAT 6. razred	OŠ Šalovci

Na začetku razvojne naloge smo si zastavile naslednje namene in cilje, ki smo jim sledile:

- izvajati in poglobiti učno prakso, ki temelji na formativnem spremljanju,
- učencem zagotoviti aktivno vlogo pri izgradnji kakovostnega in trajnega znanja,
- učence vključiti v sooblikovanje učnega procesa (oblikovanje namenov učenja in kriterijev uspešnosti, postavljanje vprašanj, v načrtovanje dokazov o učenju, v samovrednotenje in vrstniško vrednotenje),
- spodbujati medvrstniško sodelovanje (sodelovalno učenje, medsebojna pomoč in podajanje povratnih informacij),
- izboljšati kakovost učnih dosežkov in motivacijo učencev za učenje,
- zagotoviti miselno spodbudo, psihološko varno in sproščeno ter socialno vključujoče učno okolje,
- izboljšati kakovost odnosov med učenci ter med učiteljem in učenci,
- širiti spoznanja o formativnem spremljanju med strokovne sodelavce v kolektivu,
- raziskovati, načrtovati, spremljati in evalvirati učno prakso.

Naloge, ki smo jih članice šolskega projektnega tima izvajale v razvojni nalogi:

- skupaj z ravnateljico je šolski projektni tim pripravil vsakoletni operativni načrt šole, ki je vseboval analizo stanja, izbiro razvojnih prioritet šole in opredelitev izvedbenega načrta;
- članice šolskega projektnega tima smo pripravile osebne načrte, kjer smo po korakih načrtovale in uvajale formativno spremljanje v svojo prakso;
- z medsebojnimi hospitacijami smo spremljale pouk in podajale povratne informacije druga drugi o izkušnjah in uspešnosti uvajanja formativnega spremljanja v učno prakso (širile svoja spoznanja in izkušnje tudi ostalim učiteljem v šolskem kolektivu);
- izvajale spremljajoče pogovore med učitelji in spremljale učni proces na šoli;
- seznanile starše na govorilnih urah in roditeljskih sestankih o novem didaktičnem pristopu poučevanja in učenja;
- se udeleževale in predstavljale svoje izkušnje, znanje in prakso s področja formativnega spremljanja tudi na strokovnih srečanjih projektnih timov v okviru OE ZRSŠ Murska Sobota (učni sprehod).

Temeljni razvojni prioriteti šole (elementi FS), ki smo jih izbrale in razvijale pri uvajanju formativnega spremljanja v učno prakso:

2.1	Skupno oblikovanje kriterijev uspešnosti/ poglobitev elementa FS, da ga učenci ozavestijo.
2.2	Podajanje kakovostnih povratnih informacij/ poglobitev elementa FS/učenci podajajo objektivne PI, ki naj izhajajo iz skupno oblikovanih kriterijev uspešnosti.

Na podlagi osebnih načrtov smo članice šolskega projektne tima kontinuirano razvijale in uporabljale pri pouku še naslednje elemente formativnega spremljanja:

- ✓ oblikovanje namenov in ciljev učenja,
- ✓ samovrednotenje in vrstniško vrednotenje,
- ✓ postavljanju vprašanj v podporo učenju,
- ✓ učenčevi dokazi, rezultati učenja.

Največ dokazov/rezultatov o učenju in dosežkih učencev nam je uspelo pridobiti s pomočjo:

- pogovorov med poukom (z vprašanji in odgovori učencev, učenčevo refleksijo in njihovim samovrednotenjem),
- opazovanja učencev med poukom (delo učencev v skupinah, med izvajanjem dejavnosti in njihovim načrtovanjem učenja),
- raznih izdelkov (zapis pisnih besedil: poročila, pisma, članka, novice, pesmi, spisa; predstavitev: referata, seminarske naloge, diagrama, skice, plakata, zloženke; praktične predstavitve: z dramatizacijo, igro vlog,
- nastavitve učenčevih map za zbiranje učnih dosežkov.

Načela formativnega spremljanja z elementi so postala sestavni del naših prednostnih nalog, ki smo jih učitelji uvrstili v lastne LDN in jih postopoma razvijamo ter ozaveščamo v vzgojno-izobraževalnem procesu.

3.2.1 Kateri vidiki formativnega spremljanja so se pri pouku pokazali najbolj uporabni?

Vidik učitelja: Kaj smo v projektu pridobile učiteljice?

Nov način poučevanja in učenja smo učiteljice sprejele in ga razvijale s prepričanjem, da ga vpeljemo v poučevanje in ga ozaveštimo skupaj z učenci. Zavedale smo se, kako pomembna je pri tem aktivna vloga učenca, da usvoji kakovostno in trajno znanje, in seveda tudi vloga nas učiteljev, ki učence podpiramo in nenehno ugotavljamo, kako le ti napredujejo ter pouk prilagajamo njihovim povratnim informacijam, s ciljem, da učenci premagajo vrzeli v učenju ter izboljšajo lastne dosežke.

Članice projektne tima smo ob podpori ravnateljice skupaj načrtovale, se usklajevale, dopolnjevale, izmenjavale ideje in izvajale kolegialne hospitacije po predlaganem protokolu (učni sprehod). Prav kolegialne hospitacije so se izkazale kot najbolj uspešen pristop, kjer smo si učiteljice ogledale skrbno načrtovane in odlično izpeljane pedagoške ure in tako delile primere dobrih praks. S kolegialnim podpiranjem in učenjem drug od drugega (timsko načrtovanje, povratna informacija kolegov učiteljev) smo napredovale in se srečevale vedno z novimi izzivi. Tako smo načrtovale in pripravile pedagoške ure za kolegialne hospitacije svojim sodelavcem in zunanjim opazovalcem – članicam timov ostalih šol v projektu.

S sodelovanjem v projektu smo zelo napredovale, saj smo pridobile nova znanja, nova spoznanja in nove izkušnje, ki smo jih uspešno vpeljevale v lastno pedagoško prakso. Spoznale smo, kako pomembno je snov osmisliti za učence, da jim bo ta čim bolj razumljiva in blizu, saj se mnogi med njimi še ne znajo učiti, ne vedo, kaj in kako naj se učijo. Prav tako tudi prepričanje nas učiteljev, da moramo imeti popolno kontrolo nad podano snovjo, je učence usmerjalo v pasivno vlogo pri pouku. Zato smatramo, da je formativno spremljanje nov način pouka, ki ga mora učitelj ozavestiti in svoje prepričanje o njem uspešno prenašati na učence. Ker nam je ključnega pomena pridobitev znanja učencev, vemo, da ga na formativen način lažje spremljamo in usmerjamo

učence k napredku ter jim nudimo možnosti in usmeritve za izboljšave, saj natančno vemo, na kateri stopnji znanja so učenci.

Elemente formativnega spremljanja smo uporabile na bolj konkreten in pragmatičen način ter jih tako tudi udeleževale pri pouku. Nedvomno bi pri tem izpostavile samo načrtovanje pouka, predvsem pa skupno načrtovanje pouka z učenci. Pri načrtovanju smo namreč vedno skušale izhajati iz predznanja/znanja učencev, čemur smo potem prilagajale poučevanje in tudi ocenjevanje. Ključna pri tem je povratna informacija učitelja, saj smo si pri podajanju le te vedno prizadevale, da je ta učencem razumljiva in koristna, da jih usmerja v napredek in posledično v izboljšanje učnih dosežkov. Velikokrat smo se raje posluževale ustnih povratnih informacij, čeprav so tudi analize pisnih preverjanj in ustvarjanj zahtevale od nas, da smo učencem zapisale temeljite povratne informacije.

3.2.2 Katere strategije vključevanja formativnega spremljanja smo prepoznali kot najučinkovitejše za razvoj vključujoče šole?

Pri svojem delu smo vedno izhajale iz učnih ciljev, kajti le tako smo lahko načrtovale, katere strategije bomo pri pouku uporabile, da bodo učenci uspešni in dosegli zastavljene cilje. Kot prvo razvojno prioriteto smo izbrale element nameni učenja in kriteriji uspešnosti, saj smatramo, da je pri učencih ključnega pomena. Učenci namreč morajo biti seznanjeni z nameni učenja in morajo vedeti, kaj morajo znati, da bodo uspešni. Samostojno ali v skupini so učenci oblikovali kriterije uspešnosti in jih skupaj z nameni zbrali v preglednico, ki jim je služila kot orientacija pri učenju in podajanju povratne informacije. Le ta je bila naša druga pomembna razvojna prioriteta, ki smo jo razvijale. Trudile in prizadevale smo si, da je bila vedno večsmerna (učitelj učenec, učenec učitelj, vrstniška povratna informacija), jasna, razumljiva in usmerjena h kriterijem uspešnosti. Le s pomočjo temeljite povratne informacije in jasno zapisanih kriterijev uspešnosti, so učenci uspešneje samovrednotili in vrstniško vrednotili svoje dokaze/dosežke in tako razvijali lastno znanje. Slednje se je izkazalo zelo pomembno tudi pri pouku na daljavo. Prav tako pa smo upoštevale in razvijale tudi ostale elemente formativnega spremljanja v učnem procesu, saj nastopajo soodvisno drug od drugega in so odločilnega pomena pri izgradnji učenčevega znanja in napredka.

Vidik učenca: Kaj so v projektu pridobili naši učenci?

Namen formativnega spremljanja je, da so učenci v procesu učenja čim bolj motivirani, aktivni in ustvarjalni. Zato je pomembno, da pedagoški proces poteka v spodbudnem učnem okolju, kjer se učenci počutijo sprejeto in enakovredno, kjer so slišani in kjer so dovoljene napake. Učenci si morajo upati spregovoriti, razmišljati, povedati svoje mnenje, če morda česa ne razumejo. Hkrati pa je to dolžnost tudi nas učiteljev, da z ustreznimi vprašanji v podporo učenja to preverimo in ugotovimo. Učenci so na ta način pridobili občutek, da so sami tisti, ki odločajo, na kakšen način se bodo učili in kako bodo svoje znanje izboljšali. Do svojega dela in učenja so postali odgovornejši, o učni snovi so se naučili razmišljati na konkreten način, saj znajo učno snov osmisлити in v njej poiskati namene in cilje učenja ter iz teh oblikovati kriterije uspešnosti. Tudi pri nalogah znajo bolj upoštevati dana navodila, zapisati samoevalvacijo lastnega dela in podati konkretno povratno informacijo učitelju, kot tudi svojemu sošolcu. Večina učencev pri podajanju vrstniške povratne informacije že izhaja iz kriterijev uspešnosti in se manj poslužuje presplošnih in subjektivnih povratnih informacij. Zato so tudi uspešnejši pri učenju, saj natančno vedo, kaj se sploh morajo učiti in kaj se od njih pričakuje. Na podlagi kriterijev uspešnosti učenci znajo že uspešneje oceniti svoje znanje in znanje svojih sošolcev (samorefleksija in vrstniško vrednotenje).

Ob tem radi med sabo aktivno sodelujejo (metoda sodelovalnega učenja) in se preizkušajo v vlogi kritičnega prijatelja (sodelovanje in komuniciranje). S pridobitvijo novih strategij učenci tudi lažje uresničujejo zastavljene cilje učenja. Tudi pri razgovorih učenci že uporabljajo nekoliko več odprtih vprašanj, ki pri učencih izgrajujejo razumevanje in omogočajo, da učenci učno snov lažje povzamejo. Tako s podajanjem različnih argumentov odpirajo in rešujejo problemska vprašanja, kjer se navajajo poiskati različne vire. Precej večji so tudi z roko vanjem in uporabo IKT tehnologije, ki je postala že del njihovega učenja. Zagotovo brez nje in elementov formativnega spremljanja, pouka na daljavo ne bi mogli tako uspešno izvajati. Klima v razredu je bolj sproščena, učenci so bolj samozavestni in večja je njihova zavzetost za sodelovanje in učenje.

Spremembe, ki jih opažamo pri učencih:

- ✓ učenci vedo, kaj se učijo in zakaj,
- ✓ boljša je motivacija za učenje,
- ✓ učenci so bolj samozavestni,
- ✓ povratne informacije so bolj objektivne in usmerjene v kriterije uspešnosti,
- ✓ več je medvrstniškega sodelovanja med učenci.

3.3 Delo na daljavo z načeli formativnega spremljanja znanja

Kako uporabni in nujni so postali elementi formativnega spremljanja in IKT tehnologija, se je pokazalo s poukom na daljavo, ki je čez noč postal naša stvarnost. Na začetku smo pouk na daljavo izvajali s podajanjem pisnih navodil, ki so bila objavljena na spletni strani šole in z učenci komunicirali preko elektronske pošte ali preko mobilnih telefonov. Sčasoma smo usvojili različne video aplikacije (Zoom, Webex, WhatsApp, Vibra) in vsaj enkrat tedensko z učenci izvajali učenje/video razlage preko video konference.

Pri tem so nam bili najbolj v pomoč dani elementi formativnega spremljanja:

- nameni učenja in kriteriji uspešnosti,
- povratna informacija (učitelj učenec in učenec učitelj)

Prav tako so učenci z učenjem na daljavo razvijali in krepili tudi različne prečne veščine, ki so jim omogočale, da so učno snov lažje razumeli in jo usvojili. Učenci so samostojno in v skupinah (tudi dvojicah) iskali različne vire znanja, se preko IKT tehnologije povezovali in komunicirali med sabo, ustvarjali in reševali problemska vprašanja povezana s trenutno življenjsko situacijo (izdelali video posnetek, grafično spremljali gibanje okužbe z virusom Covid 19 po svetu, Evropi in v Sloveniji ter analizirali in primerjali).

Pri podajanju pisnih navodil smo si učitelji vedno prizadevali, da so bila ta jasna, razumljiva in spodbudna. Tudi pri sami izbiri učnih vsebin smo se trudili, da so bili nameni učenja jedrnat, smiselni, aktualni in čim bolj prilagojeni dani situaciji. Vse zapise učencev smo skrbno pregledali in jim vedno napisali temeljito povratno informacijo, ki je bila spodbudna, jasna, razumljiva, motivacijska in usmerjena v učenčev napredek. Na podlagi namenov učenja/posredovanih navodil so učenci samostojno oblikovali kriterije uspešnosti, ki smo jih nato skupaj uskladili in poenotili. Hkrati pa so učenci po vsakem obravnavanem poglavju dobili naloge, s katerimi so preverili in pokazali, ali so snov tudi usvojili. Vse naloge smo pregledali in učencem zapisali konkretno povratno informacijo z usmeritvami/dodatno razlago, s pomočjo katere so učenci izboljšali svoje znanje. Uspešno smo izvajali tudi ocenjevanje na daljavo s pomočjo spletnih aplikacij (ustno ocenjevanje, izdelki učencev/zloženke, referati, seminarske naloge, video posnetki, poročila, članki). Prizadevali smo si, da so bili slišani vsi učenci, kjer so vsi morali imeti priložnost pokazati

svoja močna področja, zato je bila ključnega pomena tudi diferenciacija. Velikokrat smo učence s temeljito povratno informacijo spodbujali, da so lahko svoje ocene tudi izboljšali.

Kot zelo uspešna pri pouku na daljavo so se izkazala tudi medpredmetna povezovanja, kjer smo učitelji načrtovali povezovanja med predmeti (na predmetni stopnji) in med razredi (na razredni stopnji). Pri tem se nismo ozirale na učbenik in delovni zvezek, temveč so učenci povezovali aktualne učne vsebine različnih predmetov, ki so jim omogočile pridobitev celostnega in uporabnega znanja.

Zagotovo so se ravno pri pouku na daljavo pokazali pozitivni učinki formativnega spremljanja. Z vidika učencev izpostavljamo:

- učenci so pri delu veliko bolj samostojni, iznajdljivi in ustvarjalni,
- pri delu izhajajo in svojega predznanja/znanja,
- sami prepoznajo temeljne namene učenja in na podlagi teh znajo oblikovati ustrezne kriterije uspešnosti,
- ločijo bistvene vsebine od manj pomembnih (uspešni so pri povzemanju),
- na podlagi (zapisane) povratne informacije znajo pripraviti načrt učenja/dela in tako izboljšajo svoj izdelek/rešitve,
- večina zna dokaj realno oceniti svoje znanje,
- napredovali so tudi pri zapisu povratne informacije sošolcu (že izhajajo iz kriterijev uspešnosti).

Tudi kot razredničarke in razredniki smo v svojih razredih vsaka dva tedna opravljali evalvacijo pouka na daljavo, pouk na daljavo pa smo temeljito analizirali tudi v okviru pedagoških konferenc in aktivov. Naredili smo nekaj anketnih vprašalnikov ali učence tudi osebno povprašali po mnenju, kako se počutijo in kaj bi lahko vsi skupaj naredili, da bi se jim zdel pouk na daljavo kvalitetnejši. Povratne informacije učencev in staršev so bile pozitivne; poslana gradiva in navodila za pouk so bila po njihovem mnenju pregleda in razumljiva, tudi nalog ni bilo preveč in učenci so jih opravljali sproti. Starši so menili, da je sicer težje usklajevati delo z otroki doma in njihovim delom, zato so bili na odzivnost učiteljev zelo zadovoljni, saj so bili ti učencem ves čas na voljo in v pomoč.

Tako smo učitelji še enkrat dokazali, kako prilagodljivi in iznajdljivi smo in da naš pedagoški duh deluje tudi na daljavo. Elementi formativnega spremljanja z digitalno tehnologijo pa so nam bili pri tem v neizmerno pomoč in podporo.

3.4 POROČILO O REALIZACIJI FLEKSIBILNEGA PREDMETNIKA IN MEDPREDMETNIH POVEZAV V ŠOLSKEM LETU 2019/2020

3.4.1 Organizacija FP v šolskem letu 2019/2020 po predmetih

Predmet	Izvedba učne ure blok ura/strnjena ura	Ocenjevalno obdobje 1 - 2
GEO 6. razred/GEO 7. razred	Posamezne učne ure/blok ura	2.
GEO 8. razred/GEO 9. razred	Posamezne učne ure/blok ura	2.
ZGO 6. razred/ZGO 7. razred	Posamezne učne ure/blok ura	1.
ZGO 8. razred/ZGO 9. razred	Posamezne učne ure/blok ura	1.

Realizacija pouka po FP se je v šolskem letu 2019/2020 izvedla tekoče. Kljub pouku na daljavo je bila učna snov v celoti predelana in vsi učni cilji realizirani. Realizacija učnih ur, ki se izvajajo po FP je od 97 do 110 odstotkov.

Preverjanje trajnostno uporabnega znanja – zaključna preverjanja

Ob koncu ocenjevalnih obdobj, so bila pri predmetih, ki se izvajajo fleksibilno izvedena tudi kratka zaključna preverjanja znanja. Preverjeni so bili osnovni standardi znanja, ki zajemajo predvsem značilnosti trajnostno uporabnega znanja. Rezultati posameznih analiz, so prikazani v preglednici.

Predmet in razred	Rezultati analiz po predmetih
GEO, ZGO 6., 7., 8., 9. razred	Kratko zaključno preverjanje uporabnega znanja (naloge NPZ) sem izvedla v 9. razredu pri geografiji. Z nalogami NPZ smo preverili vse temeljne in minimalne standarde znanja, kjer so učenci v povprečju pokazali, da razumejo in znajo razložiti geografske pojme in jih znajo uporabiti v konkretnih primerih. V ostalih razredih sem temeljno geografsko znanje preverila v obliki kratkih razprav in kvizov. Rezultati so pokazali rahle primanjkljaje v geografskem znanju, kar je tudi posledica učenja na daljavo, ki je potekalo v 2. ocenjevalnem obdobju. Učenci v večjem primeru dosegajo le minimalne standarde, z nekaj izjemami tudi temeljne standarde znanja. Učno snov smo v celoti predelali in jo ponovili, vendar jo bomo še v začetku prihodnjega šolskega leta utrdili in preverili. Zgodovinsko znanje smo na koncu preverili z metodo učnih postaj. Učenci so po učnih postajah pripravili različne izdelke v pisnih, slikovnih in materialnih virih, ki so jih morali predstaviti in pravilno umestiti v časovno obdobje. Ugotovila sem, da učenci pri takem preverjanju več povedo, kot pa bi zapisali v testu. Tako so tudi učno manj sposobni učenci sodelovali, odgovarjali in razlagali. Rezultati, ki sem jih spremljala in beležila so pokazali, da so učenci pri zgodovini v povprečju usvojili vse minimalne in temeljne standarde znanja, ki so primerljivi tudi z njihovimi zaključnimi ocenami.

3.4.2 Organizacija in izvedba medpredmetnih povezav (MP) v šolskem letu 2019/2020

V šolskem letu 2019/2020 smo izvajali medpredmetne povezave, ki smo jih načrtovali že na začetku šolskega leta. Žal jih zaradi izrednih razmer (epidemija Covid 19) v 2. ocenjevalnem obdobju nismo mogli v celoti realizirati. Uspešno smo preko pouka na daljavo izpeljali druga medpredmetna povezovanja, ki pa niso bila načrtovana (BIO, GEO, TJA/9.r; RU, TJA/9.r; ISP/8.,9.r; TJA, LUM/9.r).

Kot je že ustaljena praksa, smo nekatere medpredmetne povezave učiteljice izvedle pri urah pouka tudi brez prisotnosti obeh učiteljic hkrati. Velikokrat pa smo tudi vsebine različnih predmetov povezali pri dnevih šolskih dejavnosti.

Pri organizaciji MP smo upoštevali naslednja načela:

S skupnimi močmi pripravimo učence za življenje.

- Medpredmetne povezave so potekale večinoma v strnjenih učnih urah, učne vsebine predmetov pa so bile tudi smiselno med sabo povezane. Učne ure so bile dinamične in problemsko zasnovane, kjer so učenci učne vsebine lažje povezovali in jih znali na konkretnih primerih uporabiti.
- Medpredmetna načrtovanja – učitelji smo pripravili križne preglede učnih načrtov in predlagali medpredmetne vsebinske povezave tako po horizontali kot po vertikali.
- Več pozornosti smo namenili individualizaciji in notranji diferenciaciji, učinkovitim didaktičnim metodam – elementom FS znanja.

Medpredmetna povezava po načelih FS znanja	Izvedba učne ure Blok/strnjena ura	Vsebina/cilji Kratka evalvacija	Ocenjevalno obdobje
ZGO/TJN 9. r	Blok ura	Kaj je omogočilo zaton demokracij in vzpon diktatur? Nacizem v Nemčiji -pojasnijo razlike med demokratičnimi, diktatorskimi in totalitarnimi oblikami vladavine, -pojasnijo, zakaj se je v nekaterih državah uveljavila demokratična, diktatorska ali totalitarna oblika vladavine. -obsodijo zločine proti človeštvu in druge oblike množičnega kršenja človekovih pravic, -razvijajo dojemljivost za vrednote, pomembne za življenje v sodobni demokratični družbi: strpnost v medsebojnih stikih in odnosih, spoštovanje drugačnosti in različnosti, medsebojno sodelovanje, spoštovanje človekovih pravic in demokratičnega državljanstva.	1. ocenjevalno obdobje
<i>Tematsko večji del je bil izveden pri urah TJN. Učenci so zelo aktivno spremljali zgodovinska dejstva – ogled filma »Die Welle«. Ura utrjevanja in ponavljanja skupna – hospitacija.</i> <i>Pri strnjeni uri s povezavo nemškega jezika smo izvedli uro ponavljanja in utrjevanja, kjer so se učenci preizkušali v vlogi novinarja. Na podlagi pisnih virov iz nekdanjih časopisov (Slovenec, Slovenski narod) so zapisali članek o vzponu totalitarnih režimov po Evropi konec tridesetih let 20. Stoletja. Na izbiro so imeli nekaj različnih zgodovinskih tem tistega obdobja. Po lastnem izboru teme so jo s pomočjo zapisov v obliki članka objavili. Pozorni so bili tudi na to, da so članek na koncu končali z lastno kritično presojo in razmišljanjem. Ob analizi učenčevih člankov smo ugotovili, da so učenci res kritično razmišljali in potegnili vzporednice tistega obdobja z današnjim časom.</i>			
ZGO/TJN 8. r	posamezna šol. ura	Enakopravnost med spoloma (Vloga družinskih članov je bila odvisna od pripadnosti socialnemu sloju) - primerjajo vloge družinskih članov glede na pripadnost socialnemu sloju, - sklepajo in utemeljijo položaj družinskih članov z vidika pojmovanja enakopravnosti v 19. stoletju in danes; - opišejo boj žensk za enakopravnost.	1. ocenjevalno obdobje
<i>Izvedeno individualno pri jezikovnem pouku – odnos med družinskimi člani in zgodovinski pogled – ogled dokumentarnega film.</i> <i>Pri urah zgodovine smo z učenci ob koncu učnih poglavij izvedli razpravo na temo »Vloga žensk danes in nekoč«. Učenci so se razdelili v dve skupini po spolu, kjer so zastopali različna stališča in z argumenti zagovarjali podane trditve. Razprava je bila zelo zanimiva, saj so učenci podali veliko realnih argumentov s katerimi so zagovarjali različne trditve. Argumenti fantov v tem razredu so bili močnejši.</i>			

SAMOEVALVACIJSKO POROČILO OŠ ŠALOVCI 2019/2020

TJN/MAT/SPO 1.,2. r	posamezna šol. ura	CILJI SO ZAPISANI V LETNI UČNI PRIPRAVI	Skozi celo šolsko leto
TJN/MAT/SPO 1. r	posamezna šol. ura	CILJI SO ZAPISANI V LETNI UČNI PRIPRAVI	Skozi celo šolsko leto
<i>Tudi letos sem izvajala medpredmetne povezave po metodi CLIL v 1., 2. in 3. razredu. Pri načrtovanju sem sodelovala z učiteljicami razrednega pouka.</i> <i>V 1. in 2. razredu sem realizirala naslednje cilje: učenci reagirajo na moja navodila, znajo zapeti pozdravno in poslovilno pesem, znajo pozdraviti in se posloviti, se predstaviti in o sebi povedati osnovne podatke (ime, priimek, barva oči, barva las, najljubša igrača, najljubša barva, najljubša hrana), znajo poimenovati svojo šolo in odgovarjajo na vprašanja o zaposlenih na šoli in o svojem razredu (2. r.), samostojno znajo poimenovati vse barve, znajo opredeliti položaj predmeta glede na sebe oz. glede na druge predmete in se pri opisu pravilno izražajo (levo, desno, spodaj, zgoraj), po navodilih se premikajo po prostoru, štejejo in berejo števila do 20, poznajo poimenovanja in medsebojne povezave v družini, znajo predstaviti svojo družino, seštevajo in odštevajo v množici naravnih števil do 20 (1. r.) in desetice do 100 (2.r.), znajo poimenovati letne čase, dneve v tednu, mesece (2. r.), dele telesa, prepoznajo zimske športe, znajo povedati, kakšno je vreme zunaj, znajo poimenovati nekaj pomladnih motivov in pomladanskih cvetlic, znajo poimenovati pomembne družinske praznike in povezati motive z ustreznimi prazniki.</i> <i>V 3. razredu so bili realizirani naslednji cilji: učenci reagirajo na moja navodila, znajo se predstaviti in o sebi povedati več podatkov (ime, priimek, barva oči, barva las, najljubše stvari, država, kraj bivanja, starost, šola, razred, razrednik), znajo predstaviti zaposlene na šoli, znajo povedati, kaj bodo nekoč postali, poimenovati nekaj poklicev, štejejo, zapisujejo in berejo števila do 100, seštevajo in odštevajo v množici naravnih števil do 100, spoznavajo različne praznike doma in po svetu, znajo poimenovati živali na kmetiji, hišne ljubljence, zimska oblačila, zimske športe, reagirajo na vprašanja o koledarju (dnevi, meseci, letni časi), povedati koliko je ura, znajo predstaviti svojo družino in sorodnike, znajo povedati nemško abecedo, poznajo osnovna pravila nemškega pravopisa.</i> <i>Kljub izredni situaciji in delu na daljavo, mi je uspelo vse učne vsebine predelati in tudi utrditi.</i>			
BIO/GEO/AI2 9. r	pouk na daljavo	Biomi sveta	2. ocenjevalno obdobje
<i>Tema medpredmetne povezava je bila BIOMI SVETA. Učenci so morali opisati enega izmed biomov in ga pri biologiji predstaviti s stališča biotskih in abiotskih dejavnikov, predstaviti floro in favno ter medsebojne interakcije med organizmi. Pri sami nalogi so učenci povezovali znanje, ki so ga pridobili v letih šolanja na področju naravoslovja. Ugotovili smo, da so usvojili veliko tega znanja in ga vedo uporabiti v novo nastalih situacijah.</i> <i>Naloge so bile tako dobro zastavljene, da se jih kot predstavitev verjetno ne bi odpovedovale niti turistične agencije. Učenci naredijo turistično brošuro, izberejo en daljni kraj, predstavijo biotop in aktivnosti, ki jih okolje nudi, pripravijo predstavitev v angleščini.</i> <i>Učenci so si izbrali različna turistična območja po svetu in izdelali turistično zloženko za potrebe turizma. Zloženko so oblikovali tako, da so morali upoštevati geografsko znanje (podnebje, rastje, površje, mesta, prebivalstvo) in znanje iz biologije. Predstavitve so bile izvedene tudi v angleščini, poslali so jih učiteljicam. Tako so si pridobili oceno.</i>			
RU/AI2 9. r	pouk na daljavo	Korona pri meni doma	2. ocenjevalno obdobje
<i>Učenci posnamejo video posnetek na temo Korona in jaz doma, učenci ustvarijo zgodbo/scenarij na predpisano temo, posnamejo kratek video in ga opremijo z besedilom v angleščini.</i> <i>Video posnetke učencev smo objavili na spletni strani šole. Učenci so se pri ustvarjanju izredno izkazali, saj so bili njihovi video posnetki zelo izvirni.</i>			
LUM/AI2 8. r	pouk na daljavo	Korona slika/fotografija	2. ocenjevalno obdobje
<i>Učenci naredijo fotografijo med korona časom, jo opremijo z opisom v angleščini</i>			
TJA/ZGO 8. r	posamezna šol. ura	Zgodovina Slovenije in identiteta naroda - učenci spoznajo koncept identitete naroda, - raziščejo pomembne dogodke iz preteklosti, - znajo argumentirati, kaj vpliva na narodno zavest, - opišejo prednosti življenja v matični državi.	1. ocenjevalno obdobje

S skupnimi močmi pripravimo učence za življenje.

<i>Vsebinsko sva z učiteljico angleščine obdelale po urah posebej po predmetih. Učenci so se pri urah zgodovine seznanili s prvim nacionalnim programom Slovencev »Zedinjena Slovenija«. Analizo nacionalnega programa so izvedli pri urah zgodovine in angleščine. Pojasnili so pojma narodna identiteta in narodna zavest. Poiskali so različne primere po svetu.</i>			
ISP 8., 9. r	pouk na daljavo	Obdelava podatkov/korona po svetu, Evropi, Sloveniji	2. ocenjevalno obdobje
<i>Pri urah ISP so učenci preko pouka na daljavo spremljali gibanje okužbe s Covid 19 iz podanega spletnega portala, kjer so lahko poiskali podatke okužbe v določenih obdobjih za svet, Evropo in Slovenijo. Omenjene podatke so razvrstili v Excelove preglednice in jih na koncu prikazali še z grafičnimi prikazi. Ob analizi so ugotovili, da je bila rast po obdobjih precej različna, tako za svet, Evropo in Slovenijo.</i>			
MAT/FIZ 8. r	posamezna šol. ura	Ploščina lika – izračun ploščine nepravilnim likom pri tlaku	2. ocenjevalno obdobje
<i>Pri obravnavi tlaka uporabimo že pridobljeno znanje, ki ga usvojimo že pri urah matematike in znanje uporabimo na konkretnih primerih iz življenja.</i>			
Medpredmetna povezava po načelih FS znanja	Izvedba učne ure Blok/strnjena ura	Vsebina/cilji Kratka evalvacija	Ocenjevalno obdobje
Medpredmetna povezava po načelih FS znanja			
MAT/FIZ 8. r	posamezna šol. ura	Odvisnost količin – raztezek vzmeti	2. ocenjevalno obdobje
<i>Odvisnost količin – premo sorazmerje, učenci spoznajo že pri uri fizike, ko obravnavamo raztezek vzmeti.</i>			
MAT/ŠPO 8. r	posamezna šol. ura	Hitrost pri teku	1. ocenjevalno obdobje
<i>Pri uri športne vzgoje učenci pridobijo potrebne podatke za obravnavo hitrosti pri fiziki.</i>			
SLJ/MAT 7. r	posamezna šol. ura	Opis postopka pri načrtovanju trikotnika	2. ocenjevalno obdobje
<i>Učenci so preverili slovnično pravilnost zapisa postopka načrtovanja trikotnika pri uri slovenščine.</i>			
	posamezna šol. ura	ZGRADBA OČESA IN OPTIČNE PREVARE - spoznajo zgradbo in delovanje očesa, - na osnovi opazovanj ugotavljajo ali je slika realna ali navidezna - spoznajo, kako s pomočjo leč izostrimo vid	2. ocenjevalno obdobje
<i>Zaradi pandemije ura ni bila izvedena medpredmetno. Vsebine je učiteljica biologije predelala znotraj svojega sklopa.</i>			
MAT/ŠPO 5. r	posamezna šol. ura	Športne meritve in obdelava podatkov - športne meritve - zbiranje in prikazovanje podatkov - analiza podatkov	1. ocenjevalno obdobje
<i>Učenci so prvi del učne ure izvedli v telovadnici, kjer so izmerili svojo višini in težo. Naslednja postavka je bila po željah učencev – število strelav na gol od 10-ih možnih strelav. Rezultate so učenci beležili v zvezek, po vrnitvi v učilnice, pa so podatke vnašali v računalniški program Excel, nato pa graf prekopirali in vstavili v program Word, v katerem so dopisali še analizo grafa. Učna ura je bila izvedena smiselno in konstruktivno, zato jo bom z drugo tematiko izvedla tudi v naslednjem šolskem letu.</i>			

4. ZAKLJUČEK

Izbrana področja izboljšav **razvoj bralne in matematične pismenosti s poudarkom na formativnem spremljanju** so veščine učenja 21. stoletja, ki jih bomo pri naših učencih razvijali še naprej; z željo in namenom, da bi s skupnimi močmi pripravili učence na nadaljnje šolanje in na življenje. Z dosedanjimi izkušnjami in pridobljenim znanjem, kot tudi s pomočjo in sodelovanjem staršev, bomo z novim didaktičnim pristopom formativno načrtovali učenje in poučevanje ter spremljali odgovornost učencev za lastni napredek. Tako bomo še naprej **krepili vzajemno sodelovanje s starši** z namenom, da postavimo učence v aktivnejšo vlogo in pri njih spodbudimo večjo motivacijo za delo. Tudi v okviru projekta OBJEM (Bralna pismenost in razvoj slovenščine – Ozaveščanje, Branje, Jezik, Evalvacija, Modeli), bomo v novem šolskem letu prednostno in skrbno načrtovali vse dejavnosti.

Zavedamo se tudi, kako močno so v drugi polovici šolskega leta 2019/2020 izredne razmere (epidemija Covid 19) posegle v vzgojno-izobraževalno delo, zaradi česar so bile potrebne večje prilagoditve. S ciljem, da še naprej nemoteno razvijamo in krepimo kakovostno znanje naših učencev in s tem izboljšujemo njihove učne dosežke, bomo s poudarkom koncepta **razvoja digitalnih kompetenc pri pouku in šolskih dejavnosti** prednostno uporabljali sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo skladno z digitalnimi veščinami, ki jih bodo učitelji in učenci razvijali ter postopno ozaveščali.